

Kéziratok, amelyek nem adatnak vissza ide küldendő: „MURAVIDÉK“ szerkesztősége Murska Sobota, Alexandrova c. 16. szám.
Postatakarék számla száma 12980.
Kiadó-tulajdonos: KUHÁR ISTVÁN.

MURAVIDÉK

Politikai, gazdasági és társadalmi hetilap.

Megjelenik minden vasárnap. Előfizetési ára negyedévre belföldön 15 dinár, külföldre 18 Din. Amerikába 20 Din. Hirdetési ár □ cm.-ként: szövegkört és nyilttér 1-50 dinár, rendes 1- Din., apróhirdetés 0-70 Din. és az illeték. Több-szörinél engedmény.

IX. Évf.

Murska Sobota, 1930. május 18.

20. Szám.

Levél.

A javarészt magyar faluban Dobrovnikon a közlegelő felosztásáról szóló levelet kaptam e hó 9-én akkor, a midőn a Muravidék m. heti száma már készen volt. A levélből azt olvasom, hogy két csoportra oszlott Dobrovnik lakossága (A magyarnak mindig az volt a hibája!) Nincs összetartás! Ezért megy tönkre. A kisebbik csoport gazdag, de csak vagy nyolcvan van, a nagyobbik szegény, ebben 200-an is lehetnek vagy még annál is többen. A kisebbik csoport kívánja a közlegelő felosztását, a nagyobbik ellenzi. A felosztók most árkot ásattak — talán viztelenítés céljából — de úgy elrontják vele a legelőt, hogy nem lehet az állatokat ráhajtani. Ez nagy elégedetlenséget szült, amely ahelyett hogy az idővel enyhülne évek óta fokozódik, már tettlegességre is került a sor. Nem régen egy 22 éves fiúnak 2 gazda neki ment, majd hogy agyon nem verték azért, mert ellene van a földosztásnak. A legújabb gyűlésen is rémes pörpatvar támadt, mert a szegényebb emberek nem akarják a felmérést.

Mivel kérik a véleményemet, a lap helyszűke miatt röviden csak annyit írhatok, hogy ahol lehetett a régebben beszűntetett legelőket újból felállították mindenütt, mert az állattenyésztők és állatorvosok rájöttek, hogy a legelőt, semmivel sem lehet pótolni, elsőrendű hasznos intézmény az állattenyésztés szempontjából. Ismeretes, hogy azok az állatok, amelyek állandóan istállóban vannak, a paták, körmök kiszáradnak, a szaru elveszti rugalmasságát, a patákban a vérkeringés a hiányos patamehánizmus miatt renyhébb. A pata-, csülökfejlődés, hiányos, erős munkára nem kellően fejlett. A lábak, a sziv, tüdő ahol nincsen legelő szintén gyatrán fejlődik, gyengébb lesz, tehát versenyfutásra vagy fokozottabb munkára alkalmatlan. Az istállózott állat vére kevesebb vérfestéket tartalmaz, sőt kevesebb a vörös vörsejtek száma is. Az istállózott állat nem élvezheti a teljes napfényt, a friss levegőt. Képzeld el milyen bűz és rossz levegő lehet egy olyan istállóban, ahol az állatok egymás mellett állva

állandóan bélsárt, vizeletet s ki légzésükkel szénsavat bocsátanak ki magukból. Az ilyen rossz levegőt éjjel nappal kénytelen az állat magába szívni. A hus, a tej bűzös lesz ettől a rossz egész ségtelen levegőtől. A hőváltozás a szabadban nagyobb. Ez edzi az állatok bőrét, a légzőrendszert, ami az izzadást koronként jótékonyan fokozza. Ha tekintetbe vesszük ezenfelül, hogy a legelőre járó állat utközben és a legelő mellett haladó uton töfögő, robogó, gépkocsikat, bicikliket stb. látja, nem fog félni tőle annyira, mintha azt csak akkor látja, midőn már első esetben is mellette kell elhaladnia. Újabb vizsgálatok szerint a nyers növény igen sok vitamint tartalmaz, ellenben az egymásra hányt meleg nyers és a szárított, (pl. a széna, lóhere,) távolról sem akkora élet-erőt adó vitamindus. S végül az állatot a jó Isten ki a szabad természetbe teremtette, nem az istálló részére és ezért amikor csak lehet embert, állatot tartunk a szabadban pormentes, gypes helyen, ahol futkozhatnak, hempergethetnek. Azzal érvelni, hogy Hollandiában, Belgiumban kevés a legelő mégis fölnevelődnek az állatok igen rossz indokolás, mert ott tényleg puhábbak, kényesebbek, betegségekre hajlóbbak az állatok mint pld. Arabiában, Oroszországban. Az olyan gyerek akit mindig melegen, szobában tartanak, attól féltik, hogy a szél megfújja, hogy az eső megáztatja ruháját: az olyan szegény gyerek sápadt, kényes, finnyás, heptikás, puha, az idegzete renyhe, beteges, nem él sokáig. A cigánygyerek, aki egyetlen rongyos kabátban meztláb csuszkál a jégen, nyáron izzad, télen a foga vacog, az edzett, az erős szervezetű. Ennyit az egészségi oldalról.

A szegény embernek a közös legelő Isten áldása, mert olcsó eleségen tarthatja marháját, különben egyáltalán tartani sem bírja, még szegényebb lesz. Ha a legelőt elosztják, ki tudja kik kap-

nak belőle házhelyeket, szántót! A tapasztalat bizonyítja... csak nézzenek körül, kik kaptak hercegi földet? Itt is úgy lesz. Mi-je lesz a dobrovniki szegénynek? Még szegényebb lesz, mert nem bír marhát tartani, ha nincsen legelője.

Összefoglalva az egészet. Most van Dobrovniknak egy közös, hasznos legelője. A szegény ember is tarthat állatot, az állatok edzettebbek lesznek, számuk is több, a falu gazdag, a népesség az, aki évezred óta ott nőtt, egynemű. Ennek ellenkezője lesz, ha e közös kincset kiejtik a kezükből.

Megjegyzem én nem keveredek bele senki ügyébe-bajába ha nem kér fel rá, de mert felkértem biztam szerény véleményemet amit tőlem senki (az ellenpártiakat értem, rossz néven ne vegyen. Ellenben szívesen meghallgatjuk az összes ellenvéleményeket, sőt ha kívánják e lapban közzé is tesszük. Üdvözlöm az ellen- és mellettpártiakat szeretettel kérve kibékülésüket.

Az lenne helyes, ha egy véleményre jutnának minél előbb; összetartanának, s szeretnék egymást, segítenék a szegényeket ahogy bírják. Ha sokat veszekszenek, egyiküknek sem lesz haszna belőle, majd sem egyiknek, sem másiknak nem fűtyül a madár, hanem egy harmadiknak. Most különösen furcsán hangzik, hogy Önök a legelőjüktől akarnak megszabadulni, amidőn a külföldön mindenfelé „legelő szövetségek“ alakulnak. A szövetségi gazdák bérbe vesznek vagy vásárolnak földterületeket, szántókat, hogy abból legelőt csináljanak. Ha esetleg egyikük nem hiszi el amit itt írok, vegyék meg „A Munka“ című subotica lapot (Knjeza Mihajla ulica 2) s olvassák el neki a f. é. május 11-i számból „A csikó felnevelése“ című közleményt.

Emberek vigyázatok magatokra s tartások össze rendületlenül s lássatok keresztül még a legsűrűbb (fátyolon) szítán is.

Politikai hírek.

A miniszterelnök körutja Bácskában. Zsivkovics Petár miniszterelnök a múlt vasárnap ellenőrző körutát tett a Vajdaságban s sorra látogatta a nagyobb bácskai városok-

kat. A királyi kormány elnökét mindenütt a legnagyobb lelkesedéssel fogadták, aminek oka az a barátságos és közvetlen modor, amellyel a miniszterelnök még a legegyszerűbb polgá-

rokkal is érintkezett. A miniszterelnök mindenütt ugyszólván minden iránt érdeklődött, buzditott és vigasztalt s néhol igen fontos kijelentéseket is tett. Így például Ada községben a polgárokhoz intézett válaszában kijelentette, hogy az 1929 februárjában hozott új adó törvények kedvezőbb hatásait a gyakorlatban csak ezután fogjuk megérezni. Mondta a miniszterelnök, hogy az új adó törvény tulságosan terhes a földművesekre s ezért rögtön intézkedett, hogy a törvényt méltányosabban hajtsák végre s már a múlt év márciusában leszállították az adókulcsot 17-ről 12 százalékra. Most pedig rendeletet adott a miniszterelnök, hogy a pénzügyminiszter az adókulcsot 12 százalékra szállítsa le. Ezenkívül a királyi kormány további könnyítéseket tesz a lakóság adóterheire.

A Népszövetségi Tanács 59.-ik ülésének Genfben e hó 12.-én megkezdődött. Sok fontos kérdés kerül megvitatásra, így a többek között — az új olasz flotta program, az Európai Egyesült Államok kérdése stb.

Ottó főherceg házassága. Csehországi — Prágai újságok írják a feltűnést keltő hírt, hogy Ottó főherceg az olasz királyi családból venne feleségül egy főhercegnőt s állítólag olasz mérték adó körök pártolják azt a tervet, hogy Ottó főherceg, — ki nagykorúságát elérte, — a magyar királyi trónra jusson.

Magyarország és Csehszlovákia a köztük fennálló kereskedelmi szerződést Csehszlovákia kezdeményezésére revideálni fogják s ebből a célból a magyar megbízottak Prágába fognak érkezni még e hó végén.

India. Az angolelles nemzeti ellenállás egyre terjed, már több zavargásra és a hatóságokkal összeütközésre került a sor. Az angol kormány szándéka most az, hogy az indiai mozgalom vezérét: Gandit, kit a hatóságok már őrizetbe vettek, Londonba szállítsák, hogy ezáltal a mozgalom fő mozgató szervétől megfosztassák.

Olaszország tengeri fegyverkezése. Az utóbbi időben Olaszország Szardínia—Szicília meg a többi szigeteken oly nagy arányu tengeri fegyverkezést, építkezést, megerősítést folytat, hogy mindez messze túlhaladja a francia kormányának e téren végrehajtott intézkedéseit. Az olasz készülődésekkel szemben Franciaország alig tett valamit haditengerészete fokozására.

Törökország - Spanyolország. E két ország között Angorában barátsági szerződés jött létre, amelyet már mindkét részről alá is irtak.

Spanyolországban függetlenségi agitáció lett megindítva. Már több egyént letartóztattak rendzavarás miatt.

HIRALNICA — SZEGÉNYHÁZ, MURSKA SOBOTA.

EMBEREK!

Segítsünk a nyomorgók között a leginkább szenvedőknek. Ezen jelszó alatt bizottság alakult, amely M. Szobota községben egy szegényház felépítését szervezte, hogy ezáltal enyhítsen elsősorban a m. szobotai szegényeink nehéz életfenntartási helyzetén, azután a lehetőség szerint más ilyen sorssújtottakon!

A bizottság kötelességévé tette, hogy ajándékokkal és a jószívű emberek legszerényebb adományával, akik szívükön viselik a mi legszegényebb társadalmi osztályunk helyzetét, egy szegényházat építtet a leginkább nyomorgó földieinknek.

A legszívesebben megkérjük e felhívás elolvasóját, kegyeskedjék e nemes célhoz tehetsége szerint járulni, hogy ezen cselekedetével enyhítsen a legszegényebbek nyomorúságán.

Az építendő szegényházban emlékkövek lesznek elhelyezve sziveskedjék az Öntől megvett emlékköbe vésendő szöveget az alulírottak megküldeni.

Találjon visszhangra mindeniknél a mi emberszerető kérésünk!

A bizottság nevében: MEŠČANSKI DOM, M. Sobota. (Polgári kör.)

Adakozók névsora a következő:

Cseh Franc in Anica 1000 Din, Novak Štefan in Nemeč Ana 500 Din, Lehar Karol 300 Din, Gašpar Josip in Fany 300 Din, Heimer Eugen in Arnold 300 Din, Čör Ana 300 Din.

Szövetkezetek alapjai a közgazdaságnak.

(k. j.) Egy ország tökéjét hozsuzu, nehéz és szímatikus munkával lehet emelni. Ezen tökéket nem lehet egy éjjelen, sem pár év vagy évtized, hanem több évtized alatt lehet fokozni. Hogy az árut eladni tudjuk, piacot kell keresni az áru értékesítésére. Itt van a földműves az őstermelő, ő a legjobb bevásárló és fogyasztó, de egyszersmind termelő. Azért őt segíteni kell és lehetővé kell tenni, hogy az árúját minél olcsóbban tudja előállítani és eladni és azonkívül minél jobb anyagot termeljen nagyobb mennyiségben. A termelőn keresztül tér vissza a pénz az iparvállalatokhoz — ez pedig jobban tudja fizetni a munkásokat, előmozdítja a jólétet — tehát egy újabb fogyasztó.

A banktőke messzire megközelíthetetlen a földműves részére, hogy avval rendelkezzen. A bankkamat ma nemhogy túl magas az iparosok és földművesek részére, hanem még a gyárak részére is, pedig a gyárak gyorsabban tudnak törleszteni, mint a földműves, akinek hosszú lejáratú kölcsönre van szüksége. A földműves-váltok és kötvényekhez még a kezelési illeték is járul, azért a kamattal a földművesek részére drágább. Mindenki előtt tiszta, hogy könnyebb a a kezelés három egy millió váltónál, mint 1500 drb., 2000 dinárosnál. Ha a termés rossz, tönkre ment a jótállás is. A mi termelőink elég gyöngye gazdálkodók. A hitelre szükség van, különösen, ha a gazdaságot fejleszteni szándékozik, hogy alkalmas legyen a versenyre, mert különben teljesen tönkre jut. Azért minden fáradságot felhasznál, hogy pénzhez jusson és termését minél jobban értékesíteni tudja.

A nagy-szabad tőke hiányában melyt olcsó kamattal pénzügyileg segítené a termelőt, avval nem rendelkezünk, ellenben a néptömeg által befizetett kisebb tőkét lassan már jól fel lehet használni. Ez az egyetlen principje a szövetkezetnek. Ezen szövetkezetek, ha jó kézben vannak lehetővé, maholnap áldásosan hatnak. A mi közgazdaságunk legérzékenyebb része a földművelés, a parasztgazdaság és annak alapján a termelőt elő kell segíteni a létjogosultságra. Ma már majdnem minden faluban van szövetkezet, mely mint egy fiók szolgál, azonkívül a szövetkezet a nagyobb mennyiségű árut jobban tudja értékesíteni, mert nagybani árat számít fel. De csak azon szövetkezetek tudnak legjobban boldogulni, ahol a termelők egyforma árut termelnek.

Azért kötelessége minden kisgazdának, hogy tömörüljön, mert a mai nehéz anyagi helyzetében, csak a szövetkezetektől várhat boldogulást.

HIREK.

HETI NAPTÁR

1930. MÁJUS hó 31. nap 20 hét.

Hó és hét napjai	Róm. kath.	Protestáns
18 Vasár.	4. Kant. Ven.	Lihorius
19 Hétfő	Celestin	Potentiana
20 Kedd	Bernát	Bernát
21 Szerda	Felix	Pudens
22 Csüt.	Juha sz.	Helena
23 Péntek	Dezso	Desiderius
24 Szomb.	Iván	Susanna

Vásárok:

19. M. Szobota, Bojojina, 22. Szv. Jeléna (Csakovec mellett).

Időjárás:

Kissé melegebb, ritkább csapadékkal.

Kereskedelmi áruk:

100 kg.	Buza	Din.	175—180
"	Rozs	"	140—
"	Zab	"	180—
"	Kukorica	"	130—
"	Köles	"	120—
"	Hajdina	"	140—
"	Széna	"	60—115
"	Bab cseres.	"	400—
"	Vegyes bab	"	325—
"	Krumpli	"	50—75
"	Lenmag	"	480—500
"	Lóhermag	"	1000—1400
Bika	7-50	8—	8-50 9.
Üsző	7—	7-50	8— 8-50
Tehén	4—	5—	6—
Borju	—	—	14— —
Sertés			16— —
Zsir l-a			29— 30—
Vaj			35—40
Szalonna			23— 25—
Tojás 1 drb.			0-65

Csakovecen az árfolyam a következő: buza 170, kukorica 120—125, rozs 120, árpa 125—130, lenmag 350, tökmag 350, zab 130, rózsza krumpli 50, fehér 35.40 dinár mm-kint.

Valuta:

Zürichben 100 Din = 9.1275 sfrk.
100 Doll. (E. A.) adnak itt 5617 Din-t
100 Pezoért (Urug.) " " 4900 "
100 Márkáért " " 1349 "
100 Frankért (Páris) " " 221 "
100 Pengőért " " 990 "
100 Schil. (Bécs) " " 798 "
100 Cseh kor. " " 168 "

— **Tüzevész.** Barbarics Ferencnél Balászéknál Bodoncin (Bodohegyen) 12-én viámcsapás következtében tűz támadt, amely az egész épületet a melléképületekkel együtt elhamvasztotta. Ezenkívül elégett egy bika s több sertés is, mert nem akartak kimeni az égő épületekből bármennyire húzták, hajtották őket kifelé. A szomszéd szekerét fűhordásra kölcsön kérték, az is elégett. A kár meghaladja a harmincezer dinárt. Biztosítva volt az épület, de csak tízezer (10000) dinárra.

— **Kinevezés.** Gombóc József d. szlavetsi községi előjáró helyébe Forjanics János d. szlavetsi lakos került. (Sz. nač. v M. Soboti Predst. broj 76/3—1930.) — Karas Franc krog képviselő testületi tag helyébe Meolic János krog lakos került. (Sr. nač. v M. Soboti Predst. br. 71/3. 1930.)

— **Áthelyezés.** Kontler Gyula ig. tanítót és Kontler Mária osztálytanítónőt a közoktatásügyi miniszter Turniščéről ugyanezen beosztásban Prihovára helyezte át.

— **Felakasztotta magát.** Szukics Jurij murszka-szobotai kalapos mester cselédje, Benczik Verona e hó 14-én a reggeli órákban felakasztotta magát. Mire tetét észre vették, már halott volt.

— **A vendéglősök és korcsmárosok egyesületének határozata** szerint, a m. szobotai járásban f. hó 17. 18. 19.-én sört nem mérnek, hogy ezáltal protestáljanak a túl magas sör árak miatt.

— **Eljegyzés.** Dr. Vučák István helybeli orvos f. h. 11.-én eljegyezte Vértés Aladár hodosi ig. tanító bájos és szeretetre méltó leányát Ilonkát. Tartós boldogságot és sok szerencsét kívánunk az ifju párnak!

— **Egy fára jó szíve.** Ritka tanu jelét adta a Turnišče-i fára népe volt lelki pásztora iránt érzett ragaszkodásának. Az idén Pünkösdi ünnepekor lesz már két éve, hogy Szakovics József plébános Turniščéről eltávozott [Felső Szölnökre. Itt Szakovics plébános súlyos betegségbe esett, nyelvrákja támadt, amelynek gyógykezelése miatt Bécsbe kellett mennie. Nem nehéz ma elgondolni, hogy Bécsben mit jelenthet a rákbetegségnek a rádiummal való gyógykezelése? Mikor a turnišče-i fára népe értesült volt lelki pásztora bajáról, egyetlen szivdobbantással érezte meg, hogy a nagy szenvedést egy parányi hálával neki csökkenteni tartozó köte-

lessége! Ugy lehet mondani, hogy pár óra alatt gyűlt össze annyi dinár amennyiért Bécsben 785 silinget adtak. Sok dinár volt, de mégsem annyit, hogy ettől az a parányi rádium Szakovics plébános betegségét meggyógyíthassa! Hiszen ez csak az ember segítség! Nem is ettől gyógyul meg végképpen a féltett beteg, hanem attól a sok-sok igaz szívből jövő és nagy szeretetből fakadó áldozatos imától, amivel a jó lelkű adakozók esedeznek a jó Istennél, hogy Szakovics plébános drága egészségét adja vissza! A hivel most az igazságos Isten könyörületi intézkedésében megnyugodva, bizakodva remélnék! . . . És a turnišče-i fára két év után még ma sincs plébános! Ezt a népet még mindig nem érdemesítették arra, hogy plébánost adjanak neki! Pedig a fára népe várt egy embert, aki lelke egészségét, üdéségét, szépségét, boldogságát ápolgassa, aki neki valódi lelki atyja legyen!

— **Iparosok mozgalmá a nagy adó ellen.** Iparosaink szakonként értekezleteket tartanak, hogy egységesen járjanak el a pénzügyi hatóságoknál, hogy a rájuk kivetett túl magas adó terheken könnyíthessenek. Lesz e fára dozásuknak eredménye? Remélhető.

— **Köbor kutyák és macskák garázdálkodása.** Dacára a szigorú ebzárlatnak, panaszok vannak köbor kutyák és macskák garázdálkodásáról. Csak a múlt napokban is két egyént küldött a hatóság Turniščéről a cöljei kórházba, kiket egy gyanúsán viselkedő köbor macska mart meg. Jó lesz vigyázni a kutyákra és a macskákra.

— **Tombola estély.** Az Aeró-klub ezentul minden szombaton és vasárnap rendezi tombola estélyeit, melynek bevétele egyrészt az Országos Aeró Klub részére küldik el. Vasárnap este a Zrinyi kávéházban voltak a huzások, ahol Antonovics Náci, Beck Fritz, Dr. Bujanics Sándor, Gráner Gyáros és Szilavics vámos nyertek különböző nagyságu összegeket.

— **Flórián nap Csakovecen.** A csakoveci tüzoltó egyesület vasárnap ünnepelte a tüzoltók védszentjének Szent Flóriánnak ünnepét. A hálaadó Isten-tisztelet után a templomtéren diszmenet vonult el Kropek polgármester parancsnok és a megjeleni nagyszámú közönség előtt. A tüzoltótorony előtt Kropek parancsnok megköszönte a tüzoltók nagyszámú megjelenését és buzdította őket, hogy netaján tűz esetén hasonló számban jelenjenek meg embertársaik segítségére.

NAZNANILO PRESELITVE

SLAŠČIČARNE i TRAFIKE.

Naznanjam cenj. občinstvi, da sem preselila svojo **slaščičarno i trafiko**, šterò sem vodila od leta 1923 v hiši g. Ascher, v svojo lastno hišo na Aleksandrovoj cesti h. štev. 18 (kde je tudi Borza dela.)

Vse svoje prostore v mojej lastnoj hiši sem uredila najmodernejše i mi bo odzdaj naprej mogoče podvoriti vsem mojim cenj. odjemalcem v njihovo največšo zadovolnost. Potrúdíla se bom tudi, da izpopunim mojo slaščičarno vsigdar s frískimi i najboljšimi slaščicami, sladoledom kak tudi trafiko vsigdar z vsemi vrstami tobačnih izdelkov. Pri toj priliki prosim vse moje cenjene odjemalce, naj me tudi na novom mestu podpirajo.

SIDONIJA NOVAK

slaščičarna i trafika

V MURSKOJ SOBOTI.

ORSZÁG-VILÁG.

— **Nyolc millió dináros sikasztás.** A beográdi büntető törvényszék Sztepics Szima volt belügyminiszteriumi főpénztarost és Karanovics Veliszlav volt számvevőségi tisztviselőt annak idején elítélte sikkasztásért 20, illetve 6 évi fegyházra. Ekkor még csak 1,680.000 dinárról volt szó. Most ujabban kiderült, hogy összesen 8 millió dinár az elsikkasztott összeg s a beográdi törvényszék most ebben az ügyben új tárgyalást rendelt el.

— **Dániában eltörölték a halálbüntetést.** Kopenhágában a parlament egyhangulag megszavazta az új büntetőtörvényt, amely a halálbüntetést eltörli.

— **Száznegyven bányász halála.** Amerikában a Carbanádo szénbánya második aknájában robbanás történt. A tárnában 149 munkás dolgozott, eddig 17-et hoztak ki halva, a többi menthetetlen.

— **Beteg lovaitól takonykórban megbetegedett egy szübiticai földbirtokos.** A hatóság szigorú zárlatot rendelt el.

Razglas.

Županstva občini Puconci in Marikšavci oddata delo železno-betonskega mosta čez „Puconski potok“, ki se bode gradil prvo polletje tek. leta. Pozivajo se v to stroko spadajoči reflektanti, da vložijo do 25. maja 1930, najkasneje do 10. ure predpoldne, pismene ponudbe, zapečatene in po predpisi.

Načrt in pogoji so vsak dan na razpolago pri županu obč. Puconci.

Puconci, 12. maja 1930.

KUHAR, župan.

SPORT.

FUTBALL.

A maribori S. K. Železničar vendégszereplése.

S. K. Železničar : S. K. Mura
3:0 (1:0)

A maribori együttes szép játékot mutatott és teljes mértékben rászolgált a közönség szimpátiájára. Mura csapata az első félidőben teljesen egyenrangú volt ellenfelének és csak a balszerencse fosztotta meg a szebb eredménytől. Meglátszik Ferjan tréner erőfeszése munkája, aki rövid időn belül megiehető jó csapatot állított ki és biztosak vagyunk abban, hogy szorgalmas tréninggel sok szép eredményt ér el majd a csapat. A mérkőzést Fischer maribori bíró vezette kifogástalanul.

K. S. K. Concordia : S. K. Mura
6:4 (3:1)

Óriási érdeklődés mellett játszott le e nagyfontosságú bajnoki mérkőzés vasárnap délelőtt Zagrebben a Concordia pályán. Az aiszövetség két legerősebb csapata küzdött a sokat érő pontokért és a küzdelemben Mura csapata lett a vesztes fél. Ha figyelembe vesszük azokat a fontos körülményeket, hogy idegen pályán, idegen közönség előtt játszott Mura csapata, nemkülönben, hogy a bíró 3 góltól fosztotta meg csapatunkat és joggalalanul ítélte kettőt az ellenfélnek, úgy meg lehetünk elégedve teljes mértékben az eredménnyel és joggal tekinthetjük jóhírnevű csapatunkat a mérkőzés erkölcsi győztesének. Akik nem láttuk a mérkőzést, sajnos csak a zagrebbi sajtó értesítése nyomán állíthatjuk össze tudósításunkat. Mura csapata teljesen egyenrangú ellenfele volt Concordiának, amely túlerélyesen játszott. A mezőny kimagasló klasszisa ismét Marica volt, de Mura többi játékosai is egyformán nagyszerűen küzdöttek gyönyörű, fair játékkal a zagrebi sportközönség teljes rokonszenvét nyerték el.

Mura diktálja az iramot és Erzsi révén vezetéshez is jutna, ha a bíró nem semmisítené meg a szép gólt. A 9. percben Concordia ér el egy átlépésből származó szabálytalan gólt, amit a bíró megítélt. A 12. percben éri el Concordia a második eredményt, azonnal ezután Erzsio szép gólt. A 21. percben ismét Mura lövi hálóba a labdát, de sajnos a bíró ezt sem adja meg míg megítéli a 24. percben Concordia 3. gólját. A szünet után Gaby gyönyörű lövése ér hálót. Sakotnik ragasztja ezután a labdát a hálóba, de a bíró ezt sem itéli meg, ellenkezőleg megítéli egy teljesen szabálytalan gólt Concordia javára, amelynek jogosságát még a pályán lévő zagrebbi bíró is kifogásolta. A 23. percben Erzsi dob ismét gólt míg a 25. percben Concordia beállítja a végeredményt. A mérkőzést Sancin ljubljana bíró vezette. Ha mérlegeljük azt a körülményt, hogy a gyenge csapatok Mura ellen egyszerűen lemondták a bajnoki mérkőzéseket, hogy a meccsek nagy anyagi áldozatokkal vannak összekötve, hogy Murának mérkőzést nyerni „nem szabad“, így csak helyesebb tudjuk Mura abbéli szándékát, hogy az őszi bajnoki mérkőzések alkalmával Maribor példáját követve ismét passzív rezistenciába vonul és csak barátságos mérkőzéseket fog játszani.

KINO

V M. SOBOTI

V NEDELJO, 18. maja
popoldne ob 3 uri in
zvečer ob 1/2 9 uri

Jubilarni dvadeset i peti film
PAT i PATACHONA

KAKO SMO DOŠLI
K FILMU!

Komedija u 8 činova iz
Pata i Patachona.

U gl. uiozi: njih dvojica.

VSTOPNINA:

I. prostor 12 Din., II. prostor
10 Din. in III. prostor
5 Din.

Lastnik:

DITTRICH GUSTAV.

Lijep

posjed u Sloveniji

jednokatna trgovačka kuća 2
minuta do kolodvora bluzu Ro-
gaške Slatine, prodaje se radi
smrtnoga slučaja jeftino. Cijena
Din. 140.000.— Upite: HUGO
DROBNIČ, Zagreb, Prozorska 20.

RAZGLAS.

Občina BREZOVCI daga naznanje, da se bo delao na cesti proti Bodoncom na potoki novi most, zato po toj cesti prek mosta ne bo mogoče iti z žmečavov od 22. maja do 15. junija. S praznimi koli se bo lahko hodilo prek.

Župan: ŠTEFAN TEMLIN.

A kémkedés.

A hirhedt wilhelmshaveni kémkedés.

A Németország területén dolgozó angol kémek legnagyobb teljesítménye kétségkívül a híres wilhelmshaveni kémkedési botrány volt. Wilhelmshavenben négy kém volt Angliának, három férfi és egy nő, akiknek az volt a céljuk, hogy egyrészt az Északi- és a Kelet-tengert összekötő Vilmos-császár-csatornában végbemenő minden flottamozdulatról pontos jelentést küldjenek Londonba, másrészt pedig, hogy mindent, ami a német hajóhad felkészültségét és erejét illeti, felderítsenek.

Az angol kémeknek a véletlen akarata folytán tudomásukra jutott, két wilhelmshaveni rendőrmester: Glaus és Jacnicke rossz utra tévedt és egymásután követik el a betöréseket az őrizetükre bízott kerületekben. Az angol kémek egyikének sikerült pompás fényképfelvételt készíteni Glaus

rendőrmesterről abban a pillanatban, amikor éppen elhagyta annak a sörözőnek pénztárát, amelynek kasszáját kifosztotta. Ennek a komprimittáló fényképnek birtokában kényszerítette azután az angol kém Glaus rendőrmestert és társát, Jacnicke-t arra, hogy Anglia javára kémkedjenek.

A két rendőrmesternek természetesen nem állott módjában a német flotta titkos parancsairól s felkészültségéről megbízható adatokat adni, ezért eleinte csak Wilhelmshaven vizvezetési berendezéséről látták el tervekkel s okmányokkal az angolokat. Később Gausnak és Jacnicke-nak sikerült karmaik közé kaparintaniok egy tengerészőrmestert, aki Németország legujabb és leggyorsabb csatacirkálóján, a Von der Tann-on teljesített szolgálatot. Az angol kémek utasításai alapján jártak el a rendőrök, amikor Jacnicke őrmester jövendő sógorát, Ehlers tengerészőrmestert valósággal rákényszerítették, hogy kiszolgáltassa a legnagyobb hadi titkokat az angoloknak. A derék tengerészőrmester

már évek óta szerelmes volt Jaenicke rendőr hűgába és csak az akadályozta meg abban, hogy feleségül vegye a fiatal leányt, hogy Ehlers őrmesternek nem volt pénze a berendezkedéshez. A két elvetemült rendőrmester összehozta a mit sem sejtő Ehlerst az angolok vezetőjével, aki váltó ellenében készségesen folyósított neki 3000 márkát. Ezen a pénzen rendezkedett be azután Ehlers és nem voltak aggályai a 3000 márká visszafizetésére, mert jövendő sógora, Jaenicke, azzal áltatta, hogy ő és hűga ugyanis rövidesen örökölni fognak s abból a pénzből majd könnyű szerrel kifizethetik a váltótartozást. Az örökségből persze egyetlen szó sem volt igaz. A váltót megóvatolták, sőt a hitelező azzal is fenyegetődött, hogy letiltja Ehlers zsoldját is a tengerésznél. Az őrmester annyira félt a szégyentől, hogy mindenre kész volt, csak hogy elkerülje a „kipellengérezést.“ Az angol kémeknek egyszerre könnyű lett a dolguk: egy szép napon a tengerészőrmester nemcsak Németország legmo-

derőbb cirkálójának titkos terveit szerezték meg, hanem még a háború idejére szolgáló titkos chiffré-írás kulcsát is. A Londonban dolgozó német kémeknek néhány hónap múlva tudomásukra jutott, hogy az angol admirális birtokában vannak a Von der Tann tervei és a chiffré-táviratok kulcsa is. Valóságos hajsza indult meg erre a hadi titok elárulói ellen. A véletlen vezette azután nyomra a német rendőrséget: Egy kölni detektív, aki hivatalos uton Párizsba utazott, a vonaton találkozott Glaus őrmesterrel, akinek viselkedése feltűnt neki. Elképzelhető a detektív meglepetése, amikor az első osztályon utazó, pompás ruhában büszkélkedő utas utleveléről azt látta, hogy egyszerű rendőrmesterrel áll szemközt. A német detektív egy párizsi kollegáját is figyelmeztette az esetre és ez a francia detektív szolgáltatva azután akaratlanul is az első bizonyítékokat a nagy kémkedési ügyben a németeknek.

A korán elhalt telefon pózna.

A május 7.-i napon pirkadáskor, félnégy órakor robogott M. Szobotából Hidvég felé a makrancos, akaratos luksuszautó markos tulajdonosával, egy gyengébb alkatu doktor és egy délceg gazdával. És éppen óréa a szép és még munkáját sokáig bíró telefonoszlopra vetette szemét. Ép öt szemelte ki magának a töff-töff széles jókedvében, hogy megmutassa gazdájának és a nagy világnak, miszerint, ha akar, rámászik ő is telefon karóra, sőt minden akadályon át is a poros, közönséges utról a virágdiszben pompázó, a fűszálak harmatcseppjétől csillogó illatos rétre... „a zöldbe” szalad, hogy jelét adja a tavaszi, reggeli üde levegő, a vidító, gyönyörű kikelet feletti, (az utatárolkat be nem tartó, tehát) határtalan, pajkos örömeinek.

A tulajdonos, aki látva gépének e reá és vendégei csontjaira veszélyes tréfás merészségét, megbotránkozásának adott szótlannul kifejezést annyival is inkább, mert az autó fene jó kedvében még a sisakját is félre merete csapni, a sárvédő gámsniját is, mint fölősegeset, odébb nyomta, mert hiszen sármentes réten kívánt kancurozni. Mind ennek a tavasz, az erekben ilyenkor sebesebben rohanó, pezsgővér az oka.

Bizonyos, hogy a benne ülők — akik mellesleg legyen említve, csak egy hív utra készültek, amely mindenképpen jól sikerült volna, ha számításait az autó önfejűsége meg nem előzi — a szokáshoz hűen az árokba ugrás után sápadtan néztek össze; s rövid előzetes tanácskozás végeztével jobbnak vélték az utirányt visszatérőleg megváltoztatni. Lelohadt a... jó kedvük.

Mi, akik a pillanatnyi pajzán jókedv fa- és fűnyomta nyomait láttuk, gratulálunk, hogy e tréfából nagy baj nem történt: a térdek zöldék nem lettek s más helyek sárgák... (a sarga virágoktól.) Hja „Fortuna széke ren okosan ülj, ugy forgasd kerekét, hogy ki ne dülj.” Inkább düljön ki más... jelenleg a telefon pózna. Már van is helyette más. Ezen adat gyűjtés az autó kedvét, a bennülők szerencséjét irigylők bemondása nyomán történt. Ezt bizonyítja az író.

Torma.

Mi a véleménye?

„Te, megtudnád mondani esetleg, hogy Olga kisasszony minő őszinte véleménnyel van felőlem?”

„Nem én! Hanem tudod mit? Ott a diványon van az új kalapja, ülj rá! Azt hiszem, akkor majd őszintén megmondja!”

Az okos esetéd.

„Te Jóska! Hát mikor akarsz már te kimenni a munkásokhoz? Azok már egy órája, hogy dolgoznak!”

„Ne neszezzen azért Gazduram! Tudom én, hogy mit csinálók! Majd én annyival előbb bejövök, mint amennyit most kések!”

Közgazdaság.

A drávai bánáság villamosítása. A szlovén magántisztviselők nyugdíjintézete a napokban 20 millió dinár kölcsönt szavazott meg a zavrznici villanytelepnek, a drávai bánáság elektrifikása céljából. A kiépítendő hálózat az egész drávai bánáságot illetőleg egész Szlovéniát magában foglalja s minden remény megvan rá, hogy már 1931. évben teljesen készen lesz.

Az Exportintézet. Öfelsege aláírta az Exportintézet felállításáról szóló törvényt. Az intézetnek 30 millió dinár alaptőkéje lesz. Az exportintézet feladata a nyers és készanyagokat, a melyet az ország területén termelnek, a legkedvezőbb feltételek és legjobb árak mellett külföldön elhelyezni.

A téli vetések állása. A földművelésügyi miniszterium közzétette kimutatását a téli vetések állásáról. Az összes bevetett területek nagysága 2.782.427 h., ami 144.800 hektárral több, mint amekkora terület volt bevetve a múlt évben. A vetések állása általában véve az igen jó és a jó között van. A drávai bánáság vetései a jobbak közé vannak sorolva.

Vasuti díjkedvezmény a ljubljana jubilaris nagyvásárra. A vasutigazgatóság a nagyvásár látogatóinak ötven százalékos díjkedvezményt engedélyez. Az utasoknak csak oda felé kell jegyet váltaniok és ugyanazzal a jeggyel jöhetnek vissza.

Tenyészállatok vásárlása. A földművelésügyi miniszterium bizottsága a szávai és drávai bánások kiküldöttjeivel a budapesti állat vásáron 14 tenyészbikát s több mangalica malacot vásárolt. A bizottság Svájcban 29 bikát, Angliában 20 bikát vásárolt igen előnyös árban. A tenyészbikákat mezőgazdasági szervezeteknek osztották szét. Ugyancsak a földművelésügyi miniszteriumnak egy osztályfőnöke Olaszországban 14 darab fajtenyészcsődört vásárolt a szávai, drávai és a tengermentéi bánások részére.

A jugoszláv pavillon a budapesti áruminta vásáron. Horthy Miklós, Magyarország kormányzója nagy elismeréssel nyilatkozott a 25. jubilaris budapesti nemzetközi vásár megnyitása során a jugoszláv pavillomról. A kormányzó a diplomáciai testület tagjainak kíséretében felkereste a jugoszláv pavillont, ahol Pavlinovic főkonzul a többi jugoszláv urak kíséretében fogadta a magyar kormányzót. Horthy kormányzó hosszú időt töltött a pavillonban és a látottak fölött a legteljesebb elismerését fejezte ki. A kormányzó különösen részletes információt kért a jugoszláv dohánytermelésről s az urak minden irányban részletes felvilágosítást nyújtottak a kormányzónak. Azután nagy élvezettel tekintette meg a házi ipari kiállítását, majd a jugoszláv gyógyforrások és fürdők iránt érdeklődött. Nagyon érdekelte a vendégeket a Budapestben működő idegen forgalmi iroda kiállítása, amely nagy propagandát fejt ki a dalmáciai és a szlovéniai fürdők érdekében. A pavillon megtekintése után Horthy kormányzó és a diplomáciai testület tagjai a legnagyobb elismeréssel szölkáltak a látottakról és a felette izlésesen összeállított kiállítási anyagról.

A ljubljanai jubilaris nagyvásár keretében baromfi- és galamb kiállítás is lesz. Bemutatják a tenyésztéshez szükséges eszközöket is. A vásár május 29.-étől június 9.-éig fog tartani.

A selyemhernyó. A múlt évben a noviszádi selyemtenyésztési igazgatósághoz és az alárendelt tizenhét felügyelőséghez háromszáz községből 28.000 család 18 millió dinár értékben szállította be selyemgubó termelését. Volt tenyésztő, aki 2200 dinárt; 2169 Din., 1758 Din., 1517 dinárt keresett minden befektetés nélkül hat hét leforgása alatt, ami 40-50 dináros napi keresetnek felel meg. A selyemtenyésztés fokozására nagy súlyt helyez a földművelésügyi miniszterium is és a felügyelőségek által díjmentesen látja el a községek lakosságát a

szükséges petével. Eszünkbe jutott ez most az eperfa (szederfa) rügyezésekor. Talán a szegény embernek érdemes gondolkodni felette, ha még megvannak a valamikor kiültetett szederfák.

Amerika korlátozza a bevándorlást. Az Egyesült Államok szenátusához javaslatot nyújtottak be, hogy a bevándorlási kvótát legalább 25 százalékkal csökkentsék. Ha a javaslat elfogadják, akkor évente harmincezer emberrel kevesebb vándorolhat be az E. Államokba. A javaslat benyújtásának indokolása a nagy munkanélküliség. — Kanadába a jövő évi bevándorlási kvóta az eddiginek csak a fele lesz. Tehát a jövő évben csak kilencvenezer külföldi állampolgár vándorolhat be Kanadába. A középeurópai államok ebben a kvótában csak alig egytizeddel vannak jegyzékben.

Kanadában jötermést várnak, de azért csökkenteni fogják a bevándorlást. A kanadai preri tartományokban beállott esőzés lényegesen elősegítette a vetések állását. A bevetett terület annyi, mint az előző évi volt. A jövő évre valószínűleg 115 millió bushel kiviteli felesleg marad az előző termésemből. Európából igen kevés a megrendelés. A munkanélküli sok s követelik a bevándorlás megakadályozását.

A sáska veszedelem. Ez a retentő veszélyes csapás, mely eddig Arábiában és Egyiptomban pusztított, most már Romániában is jelentkezik. A dobondsai Ginogin község környékén jelentkeztek legelőször s kétszáz hektárnyi területen a szőlőt megsemmisítették. A hatóságok mindent elkövetnek, hogy a sáskahadakat megsemmisíthessék, mielőtt még tovább vonulnának. Erdélyben különösen Csik megye egyes falvait lepték el a sáska rajok s ha nem sikerül őket ideje korán ártalmatlanná tenni, akkor a lakosság összes idei vetéseit el fogják pusztítani.

SPORT.

Č. Š. K. Čakovec — Graničar Đurdevac 3:2 (1:1) Bajnoki.

11-én d. u. 4 órakor zajlott le a Č. Š. K. második bajnoki mérkőzése.

A mérkőzés a lehető legszínlethebb volt, amit futbal pályán látni lehetett: A Č. Š. K. a legtehetősebb játékot mutatja, lomha és indolens, amennyiben ellenfelét a szó legnemesebb értelmében tudásában lebecsüli.

Lábra csak akkor kap, amidőn Đurdevac 23 perc után megszerzi elég szép és helyes kombináció után a vezető gólt.

Majdnem a félidő lejártá előtt a 44-ik percben, az ujonc, de igen sok tehetséggel, rutinnal és hidegvérrel rendelkező center (csatár) H r e b á k egyenlíti ki a játékot.

Félidő 1:1

A második félidőben körülbelül 20 percig nyitott mezőnyjáték a 23-ik percben a balszél beadását ismét az ifju Hrebák ügyes triblizéssel góllá értékesíti 2:1 Č. Š. K. javára. A 30-ik percben Đurdevac a Č. Š. K. kapusa hibájából és könnyelműsége folytán kiegyenlíti. A 36 percben a játék állása 2:2.

Már eldöntlennek látszik a mérkőzés lefolytatása, amidőn a harmadik, de egytallal a győztes gólt ismét az ifju Hrebák szerzi meg akként, hogy Jovic szélső beadását pontosan és védhetetlenül a hálóba centerezi.

Végeredmény 3:2 Č. Š. K. javára. Bíró: Podupsky a zágrebi alszövetség kiküldöttje minden tekintetben korrekt, erélyes, kifogástalan és igazságos.

Ez alkalommal a kritika jogát élve, arra figyelmeztetendő a Č. Š. K. futbal intézője, hogy ilyen fontos mérkőzésnél nagyobb figyelemmel állítsa össze a 11 et.

A mai mérkőzés folyamán, a becsületben megőregedett futbalvadász nagyságokat láttunk, akik egy barátságos mérkőzésen még-még érvényesülhetnek, de bajnoki mérkőzésigazán helyük nincsen, mert az idők jük lejárt.

Az ifjabb generációt kell ilyen mélyen mérkőzéseknek alávetni, melyekben megvan az ambíció és győzniakarás.

Itt láttuk az ökölnyi nagyság Hrebákot aki egymaga 3 gólt lőtt ezzel megszerezte a ČŠK. 2-ik bajnoki fordulójának győzelmét. Hrebákhoz hasonló a kis Mekovec, gyors mint nyul és az intéző ur mégis mást állított ennek a helyére.

Ilyen hibáknak nem szabad megismétlődni, mert ennek csak az lehet a következménye, hogy a féltve őrzött bajnoki serleg, el fog vándorolni egy sokkal gyengébb klubhoz mint a mai ilyen ČŠK. jöhírű klubja.

Szerkesztő üzenete.

Kercsmár István Langperri par Damartin Geöl France. A küldő 36 Din.-t a kiadó urnak átadtam kis cédulával együtt.

HALLÓ! HALLÓ!

ANA CÖR bőrkereskedésében

MURSZKA SZOBOTÁBAN

ALEKSANDROVA CESTA 2.

kaphatók a legjobb cseh gyártmányu gépszijjak mindenféle szélességben. Minden darab szijjért a gyár garatál.

Ugyanottan kaphatók mindennemű bőr és cipész kellékek a legjobb minőségben és a legolcsóbb napi árban. 17

Vsakovrstne

surove in svinjske

kože

küpuje po najvišji dnevni ceni

FRANC TRAUTMANN

Murska Sobota Cerkevna ul. 191.

Rádiók

rádió alkatrészek

akkumulátorok

legjobb Kerékpárok

világhírű Varrógépek

jutányosan kaphatók

Nemecz János

vas- és géphereskedésben

Murska Sobota.